

AIRISTON-VELKUAN KALASTUSALUE
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2015

Kalastusalueen hallitus 2015:

vas. Ilkka Aronen, Juha Kääriä, Teijo Lindström, Jyrki Paavanan, Heikki Saarinen,
Olavi Sahlstén, Raimo Lehtimaa, Mika Sälve, Esa Tähti, Ilmo Aalto

Yleistä

Tammikuussa 2008 Airiston- ja Velkuan kalastusalueiden hallitukset laativat yhdistymissopimuksen ja toimittivat hakemuksen Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikköön (nykyinen V-S ELY-keskus, kalatalouspalvelut) alueiden yhdistämiseksi. Kalatalousviranomaisen antoi hyväksymispäätöksen kesäkuussa 2008. Kalastusalueen järjestäytymiskokous pidettiin Raision kaupungintalolla 27.8.2008. Kalastusalueen ohjesääntö vahvistettiin kalatalousviranomaisen allekirjoituksilla 4.11.2008 (ohjesääntömuutos 6.10.2009).

Uuden kalastusalueen nimeksi tuli Airiston-Velkuan kalastusalue. Kalastusalue käsittää yleispiirteittäin seuraavat vesialueet: Turun edustan merialue Pohjois-Airistolla, Askaistenlahti, Vapparin pohjoispuoli ja Rymättylän eteläkärjestä Mynälahden pohjukkaan.

Kalastusalueella on 1 811 vesialuepalstaa, joiden pinta-ala on yhteensä noin 52 600 hehtaaria. Yksityisiä vesialueohjoja kalastusalueella on 1 179 kappaletta (yhteensä 19 400 ha) ja jakamattomia vesialueita 632 kappaletta (yhteensä 33 200 ha).

Vuosi 2015 oli seitsemäs kokonainen toimintavuosi.

Hallinto ja toimihenkilöt

Vuonna 2015 kalastusalueen hallitukseen kuuluivat: Olavi Sahlstén (puheenjohtaja), Raimo Lehtimaa (varapuheenjohtaja), Ilmo Aalto, Ilkka Aronen, Juha Kääriä, Teijo Lindström, Jyrki Paavanen, Heikki Saarinen, Mika Sälve ja Esa Tähti.

Isännöitsijän ja kalataloussuunnittelijan tehtäviä hoiti iktyonomi Timo Saarinen. Toimenkuvaan kuului isännöitsijän perustehtävien lisäksi myös kalastuksenvälön organisointi ja käytännön valvontatehtävät sekä hanketoiminnan kehittäminen ja koordinointi.

Kalastusalueen tilintarkastajana toimi HTM, JHT Teemu Peippo ja varalla HTM Ilkka Tähtinen.

Talous 31.12.2015 (31.12.2014)

Tuloslaskelma vuodelta 2015 näytti alijäämää 25 204 € (-26 879 €). Oma pääoma 305 651 € (339 536 €). Kalaveden hoitorahasto 398 179 € (406 860 €).

Projektityöntekijät, harjoittelijat, työssäoppijat ja työelämään tutustujat

Kalatalous- ja ympäristöopistosta työssäoppijoina toimivat Vili Sjöroos ja Joonas Haarre.

Kokoukset

Kalastusalueen vuosikokous pidettiin 26.11.2015 Naantalissa, Kultaranta Resortin kokoustiloissa Luonnonmaalla. Perinteinen kalastusalueen tunnustuspalkinto myönnettiin velkualaiselle Janne Antilalle. Kokouksesitelmänä Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija Outi Heikinheimo kertoi kuhan alamitan noston vaikutuksista Saaristomeren kuhakantaan ja -saaliisiin. Varsinaisten vuosikokousasioiden lisäksi esillä 1.1.2016 voimaan tulevan uuden kalastuslain ja -asetuksen tuomat muutokset Osanottajia kokouksessa oli 34 henkilöä edustaen yhteensä 24 vesialuetta ja kuutta yhdistystä. Kalastusalueen hallitus kokoontui vuonna 2015 yhteensä viisi kertaa.

Hanketoiminta

Merimetson ravinnon ja kalakantavaikutusten tutkimus Vakka-Suomen Kalastuspuiston alueella 2013.

Hankkeen tavoitteena on tuntea merimetsojen ravinnonvalintaa Suomen rannikon oloissa nykyistä paremmin ja pystyä arvioimaan luotettavasti merimetson vaikutus arvokalakantojen (ahven, kuha, siika) kalastettavissa olevaan määrään Varsinais-Suomen rannikolla.

Seurattavat koloniat olivat Kustavin Kluppi ja Uudenkaupungin Urpoinen. Vertailuaineistoa kerättiin lisäksi Paraisten Äggskäristä ja Mäsgrundetista sekä Turun Äijäkarilta. Pesimäkaudella kerättiin tuoreoksennuksia ja syksyllä merimetsojen levähdysluodoilta oksennuspalloaineistoa mm. Mynälahdelta. Lisäksi analysoitiin ammuttujen merimetsojen vatsojen sisältö ja kerättiin ammutuista linnuista näytteet rasvahappoanalyyysia varten. Näytteistä tunnistettiin syödyt kalalajit ja määritettiin syötyjen kalojen pituudet ja painot. Hankkeen tulokset esiteltiin yleisötilaisuudessa Uudessakaupungissa 26.2.2015. Osanottajia oli yhteensä 75. Hanke päättyi 31.3.2015. Vakka-Suomen Kalastuspuisto / EKTR rahoitti 85% hankkeen kustannuksista.

Merimetson uudet häirintämenetelmät 2015

Testattiin pelätinpallojen (helium), haukkaleijojen ja Scarey Man –pelättimien (akkuvirralla kompressori täyttää noin puolen tunnin välein kirkkaan värisen muovisen ihmishahmon) käyttöä merimetsojen karkottamiseen. Lisäksi kokeiltiin paloruiskun soveltuvuutta merimetsojen puupesien pudottamiseen. Vakka-Suomen Kalastuspuisto / EKTR rahoitti 90% hankkeen kustannuksista.

15.8. kalastusalue oli näytteilleasettajana mukana 1. Ruissalon kalastusmessuilla.

Alin sallittu solmuväli kuhan verkkokalastuksessa voimassa 31.12.2015 asti

Airiston - Velkuan kalastusalueella kuhan verkkokalastuksessa käytettävien verkkojen pienin sallittu solmuväli oli 43 mm .

Lisäksi Askaisten Tuomonluotojen ja Loukkeenkarin vesialueille on annettu ajallinen ja alueellinen kalastusrajoitussuositus kuhan kutuajaksi toukokuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin.

Siian- ja meritaimenen kasvatusta ja istutukset sekä siianmädin hankinta

Velkuassa (Raimo Lehtimaa) ja Rymättylässä (Antero Eloranta) kasvatettiin merikutuisia siikoja merialtaissa jo kahdeksantena perättäisenä vuotena.

Kesänvanhat poikaset vapautettiin kasvatuspaikkaansa 9.11. Velkuan Talosmerelle, yhteensä noin 3 500 kpl Rymättylän Heinäisissä vapautettiin 15.10. 4 400 siianpoikasta. Siiat myytiin velvoiteistutuksiin (V-S ELY).

Rymättylän Heinäisissä kasvatettiin vuonna 2015 myös meritaimenia. 2-vuotiaita taimenia ruokittiin altaissa noin 4,5 kk. Lokakuussa 3500 taimenta rasvaevälekattiin ja vapautettiin kasvatuspaikkaansa. Näistä 2000 kpl merkittiin T-ankkurimerkillä. Taimenten keskipaino oli vapautushetkellä 200g ja pituus 253 mm.

Rymättylästä kerätyistä emosioista saatiin 2,5 litraa mätiä joka hedelmöitettiin ja toimitettiin Pyhämaan hautomoon. Kalatalous- ja ympäristöinstituutista ostettiin määrää täydentämään 20 mättilitraa.

Taulukko 1. Airiston-Velkuan kalastusalueen tekemät kalaistutukset vuonna 2015.

Laji	Ikä	Määrä kpl
Made	vastakuoriutunut	1 000 000
Saaristosiiika	kesänvanha	7 900
Meritaimen	2-v	5 785

Siian- ja meritaimenen kasvatukseen ja istutuksiin saatiin avustuksia Aurajoen Nuorkauppakamarilta, Pohjankylän osakaskunnalta sekä Heinäisten-, Vääränmaan- ja Hangan osakaskunnilta.

Kalastusalue osallistui lisäksi Valonian tekemiin virtavesikunnostusten sekä Rymättylän Kirkkojärven kuhaistutusten kustannuksiin.

Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma

Päivitetty, kalastuslain kokonaisuudistuksen tavoitteita huomioiva kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma hyväksyttiin vuosikokouksessa. Suunnitelma on kokonaisuudessaan luettavissa kalastusalueen verkkosivuilta www.airistovelkua.fi sekä tilattavissa kalastusalueen toimistolta.

Merimetsojen häirintä

Merimetsöhäirintä aloitettiin 7.3. ja tehtiin aktiivisesti yli kolme kuukautta ja uusia pesintäyrytyksiä torjuttiin seuraavista saarista: Siestenkari, Uksmunni, Räiskä, Ruohokarit, Tiiri, Kiukaat, Jätö, Tuomonkarit, Kojukari ja Aukkoletto. Pesän alkuja poistettiin noin 500 kpl.

Lisäksi pesintäyrytyksiä havaittiin kohteista: Kumpelkari, Epälkari, Kojukari, Mäntykarit, Korkianluodonkari ja Kalmanhohde. Iso Mustiletolle viritettiin pelättimet ennen merimetsojen saapumista.

Häirintätoimet onnistuivat. Alueella ei merimetsä pesinyt vuonna 2015. Vuotta aiemmin pesiä oli häirintäalueella 899 kpl. Häirintätoimia on tehty alueella vuodesta 2010 alkaen.

Pesien lukumäärä 2014 (vuoden 2013 pesien lukumäärä suluissa): Siestenkarin-Kumpelkarin kolonia 653 (477) pesää. Iso-Mustiletto 246 (189) pesää. Pesiiä yhteensä 899 (706).

Häirintäalueen ulkopuolella (Ruissalon pohjoispuolella) Äijäkarilla oli 551 (150) pesää. Airiston Liisankarilla laskettiin 24 pesää.

Suomen merialueilla merimetsojen pesiä laskettiin kesällä 2015 yhteensä 24 000 (20 350), mikä on 19 prosenttia enemmän kuin edellisessä

Hyljetilanne

Hallit valokuvataan lentolaskennoissa touko-kesäkuun vaihteessa karvanvaihtoluodoilta. Hallien laskentakanta saadaan laskemalla kuvissa olevat halliyksilöt. Itämeren hallilaskennat tehtiin lentolaskentoina koko pääasiallisella esiintymisalueella. Karvanvaihdon ydinalueet sijoittuvat Itämeren pääaltaan pohjoisreunalle Keski-Ruotsin saaristoon ja Suomen lounaisraikun saaristoon. Hallilaskentaa haittasivat kova tuuli

ja meriveden korkeus. Laskennoissa nähtiin yhteensä 30 285 hallia, mikä on hieman pienempi tulos kuin edellisenä vuotena (Luke).

Kannan keskimääräinen kasvunopeus on ollut 5,7 % vuodessa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suomen Lounaisaariiston lentolaskennoissa havaittiin 8 293 (9 493 vuonna 2014) harmaahyljettä. Hylkeet aiheuttavat merkittäviä pyydysvahinkoja ja saalismenetyksiä kalastusalueen vesillä. Vesialueen omistajia kehoitetaan myöntämään luvat vesialueilleen mahdollisesti haettavaan metsästyslupiin. Aktiivisuutta tarvitaan ammattikalastajilta, metsästäjiltä ja vesialueenomistajilta.

Suomen riistakeskus on myöntänyt koko maahan metsästyskaudeksi 2015 – 2016 yhteensä 1050 harmaahylkeen pyyntilupaa. Lounais-Suomeen osoitetusta 273 hylkeen kiintiöstä oli vuoden vaihteessa jäljellä 257.

Kalastuslupien myynti vuonna 2015 (v. 2014)

Airiston yhtenäislupa-alue päivitettiin vuonna 2013. Lupa-alue ulottuu nyt Etelä-Airiston Kirveskarilta Naantalin Ukko-Pekan sillalle asti. Lupamyynnistä vastasi Kalakortti.com. Tämän kautta välitettiin yhteensä 44 (41) lupaa. Airiston yhtenäislupamyynti vuonna 2015 oli yhteensä 929 € (932 €) ja Velkuan Pohjankylän yhtenäiskalastuslupa-alueelle kalastusalue välitti lupia 25 kpl / 650 € (54kpl / 1 241 €).

Kalastusalueen toiminta-avustus vuonna 2015 (v. 2014)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut myönsi määrärahaa kalastusalue toimintaan vuonna 2015 18 162 € (19 563 €)

Omistaja- ja viehekorvaukset vuonna 2015 (v. 2014)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut tilitti vesialueen omistajille tuloutettavia kalastuksenhoitomaksuvaroja vuodelta 2014 yhteensä 18 760€ (20 039 €). Vesialueiden omistajille tuloutettavia viehekalastusmaksuvaroja tilitettiin ELY:stä vuodelta 2014 yhteensä 48 081 € (45 447 €).

Vesialueen omistajat osallistuivat kalavesienhoitoon antamalla valtakirjan omistaja- tai viehekorvaustuloistaan tai ohjanneet muita varoja kalastusalueelle yhteensä 12 078 eurolla. Lisäksi useat vesialueen omistajat ovat omatoimisesti istuttaneet vesialueilleen kalanpoikasia.

Kalastusalueen toimesta tehty kalastuksenvalvonta

Uusi lainsäädäntö koskien kalanpyydysten merkintää ja kalastuksenvalvojan koulutusvaatimuksia astui voimaan 4.4.2012. Kalastuksenvalvojan kokeen järjestää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kokeen suorittaneita ja kalastusalueen nimeämiä valvojia ovat Timo Saarinen, Mika Sälve ja Janne Antila. Luvat tarkastettiin yhteensä lähes 300:lta kalastajalta.

Toimitsijatehtävät

Kalastusalueen isännöitsijä hoitaa Kuivan Kaltsaaren-, Hanganperän-Riiaisten-, Röölään-, Tuomolan- ja Kotkavuoren osakaskuntien toimitsijan tehtäviä.

Muistutukset, lausunnot ja valitukset

Kalastusalue otti toimintavuonna kantaa:

09.01. Kuuleminen valituksien johdosta, Kakolan jätevedenpuhdistamon ympäristölupa, Vaasan hallinto-oikeus

13.01. Lausuntopyyntö valtion vesiviljelytoiminnan ja siihen liittyvän tutkimuksen organisoimisesta, maa- ja metsätalousministeriö

27.02. Lausunto kalastusoppaiden alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista, Varsinais-Suomen Ely-keskus

15.05. Lausunto kalastusasetusluonnoksesta, maa- ja metsätalousministeriö

30.06. Muistutus Ympäristöluvan muutos- ja tarkistushakemus, Vehmaan biokaasulaitos, AVI

30.06. Vastine Tärppimatkat Oy:n valitus maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätöksestä, Korkein hallinto-oikeus

27.11. Liikenneviraston esitys vesikulkuneuvojen nykyisen nopeusrajoituksen 22 km/h (12 solmua) korottamisesta nopeusrajoitukseksi 26 km/h (14 solmua) Rajakari-Turku väylän välillä Rajakari-Kuuva. Turun kaupunginhallitus.

Tiedotus

Airiston-Velkuan kalastusalue oli esillä ainakin seuraavissa tiedotusvälineissä 2015:

- 26.02. Merimetsoja karkotetaan paloruiskulla, Yle Turku
- 27.02. Häirintä ajaa merimetsoja Velkuulta lähiympäristöön, Turun Sanomat
- 03.03. Merimetsojen häirintäluvat vain siirtävät ongelman muualle, Vakka-Suomen Sanomat
- 16.04. Merimetsoja häiritään luvallisesti Velkualla, Vakka-Suomen Sanomat
- 23.04. Yli 2000 meritaimenta istutettiin Saaristomereen, Kaupunkiutiset
- 24.04. 2 miljoonaa poikasta mereen, Rannikkoseutu
- 12.05. ”Tyhjennät jäteastiasi naapurin tontille”–häirintä karkotti valtaosan merimetsoista Mynälahdelta, Yle Turku
- 09.06. Merimetsokannasta syytä huolestua, Vakka-Suomen Sanomat
- 09.07. Myös Mynälahdelle lupa 60 linnun hävittämiseen, Vakka-Suomen Sanomat
- 31.07. Merimetsot jättivät luodot, Rannikkoseutu
- 08.08. Merimetsokanta kasvanut viime vuodesta viidenneksen, Turun Sanomat
- 14.08. Merimetsopulma ratkaisematta, Vakka-Suomen Sanomat pääkirjoitus
- 18.08. Uskaltaako city-kalaa syödä, Turun Sanomat
- 23.09. Aurajoesta löytyi luvattomia verkkoja, Yle Turku
- 24.09. Joen poikki viritetyt verkot keräävät isoja kalansaaliita, Turun Sanomat
- 22.10. Biovakan jätevedet saa johtaa avo-ojaan, Vakka-Suomen Sanomat
- 22.10. Taimenet loikkasivat päiväkodista aaltoihin Rymättylässä, Vakka-Suomen Sanomat
- 12.11. Velkuassa vapautettiin siikoja luomuruokailuun, Vakka-Suomen Sanomat
- 27.11. Täysimittainen kuha voi jäädä haaveeksi, Turun Sanomat

Muu toiminta

Airiston-Velkuan kalastusalueen edustus oli mukana vuonna 2015:

- 09.01. Saaristomeren kalatalousryhmän valmistelukokous, I Samma Båt
- 16.01. Merimetsoneuvottelukunta, ELY
- 23.01. Maa- ja metsätalousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen / kalastuslaki, Eduskunta
- 11.02. Valtakunnalliset kalastusaluepäivät, KKL
- 10.03. Neuvojapalaveri, ELY
- 10.04. Kalastusaluepäivät, ELY
- 16.04. Uudenkaupungin Rotaryklubi, merimetsoalustus
- 23.05. Rysän päällä Velkuassa, silakkatapahtuma
- 28.05. Kalatalousryhmäinfo / I Samma Båt / Livonsaari
- 05.06. Järvensuun osakaskunnan kokous, Merimasku
- 09.06. Kalastuksentralvojakoulutus, Helsinki, KKL
- 15.08. Ruissalon Kalastusmessut
- 22.09. Taattistenjärvi –palaveri, Merimasku
- 22.10. Luonnonvarakeskus hankepalaveri
- 11.11. Naantalin kaupungin elinkeinokalatalousryhmän palaveri
- 19.11. Kalatalousseminaari, ELY
- 23.11. Merimetsan yhteinen hallinto Ruotsissa ja Suomessa –seminaari, Nordiska skärgårdssamarbetet
- 30.11. Lähikalahanke -infotilaisuus, John Nurmisen säätiö
- 07.12. Kalastuslaki –info, mmm

Kaikkiin vesialueen omistajien ja sidosryhmien kyselyihin, yhteydenottoihin ja avunpyyntöihin pyrittiin vastaamaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Kalastusalueen kotisivut toimivat osoitteessa www.airistovelkua.fi. Kalastusalueella on myös aktiivisesti päivitettävät Facebook sivut.